

5. ТАНЕЦ СЕ ИГРА СРЕТ СЕЛО

(Љубовта помеѓу Гавро и Трпана)

Во народната песна: **Танец се игра срет село**, уште еднаш во Тетовско се опева името на девојка по име Трпана, која била учителка во Непроштено, но, сега во љубов со ашикот-љубовцијата Гавро, од Непроштено, додека во народната песна: **Срце ме боли за Трпана** се однесува за Трпана од Тетово и Симо сарафот од Тетово. Тоа се две песни во кои се споменува името на девојката Трпана и нивната љубовна и животна судбина од Полог.

Пред неколку години бев кај чичко ми Слободан Спироски во Лешок и разговаравме за баба ми Цвета и некои односи во подалечното минато на нашата фамилија. Во разговорот ги споменавме и сестрите Менча-Менуша, Јорданка и Стојанка и братот Гавро на баба ми Цвета. На средбата присатен беше и мажот на мојата братучетка Рада Спироска, Мирко Тодоровски, со потекло од родот Костадиноој од Долно маало од Лешок, кој е зет на чичко ми Слободан и стрина ми Љуба. Мирко рече дека има снимено селски песни на магнетофон, стара марка Грундинг, и ужива кога ги слуша и дека на кој пеат и Браќата Гавроски од Сиричино и дека ја има снимено и песната: Танец се игра сред село, која е опеана за Гавро, кој е вујко на татко ми Живко и чичко ми Слободан (Цобе) Спироски.

(Гавро Петрушов Димушевски, ашикот од Петкој од Непроштено-седи лево со бастум, неговата сестра, баба ми Цвета Онуфриевска, десно, неговиот шура, дедо ми Трпо Онуфриевски, во средина седи)

(Gavro Petrusov Dimusevski, the dib of Petkoi-Neprosheno is sitting on the left with a stick, his sister, my grandmother Cveta Onufrievska, right, his brother-in-law, my grandfather Trpo Onufrievski is sitting in centre)

Зетот Мирко ми го позајми магнетофонот, отидов во МРТВ, кај новинарот Марко Илковски, кој ми организираше и техничарите ми ги преснимија песните на касета и ЦД и така ја слушнав песната: **Танец се игра срет село**, во изведба на Браќата Гавроски, а во која се опева Гавро Димушевски од фамилијата Петкој односно Ациини од Непроштено.

Ме заинтересира животната судбина на опеаниот Гавро Петрушов Димушевски од Непроштено и неговата голема љубов кон Трпана млада девојка од Град, дојдена за учителка во Непроштено.

Во оваа песна се опева ашикот Гавро од родот Петкој од Непроштено, од каде е баба ми Цвета, а во песната се споменуваат и мојот прадедо Спиро поп Ончев Симоновски и неговиот син поп Ѓиго Онуфриевски кој е брат на дедо ми Трпо од Лешок од родот Онуфриевски-Лалошой-Главиној-Византијци, а дедо ми Трпо е маж на баба ми Цвета.

(Цвета Петрушова Онуфриевска, моминско Димушевска од Петкој од Непроштено, сестра на ашикот Гавро Димушевски, со мажот Трпо Спиров Онуфриевски од Лалошой(Глајној) од Лешок, 1924 г.)
(Cveta Petrusova Onufrievska, as a girl Dimusevska of Petkoi - Neprostenno, the dib's sister Gavro Dimusevski, with the husband Trpo Spirov Onufrievski of Lalosoi (Glajnoi) - Lesok, 1924)

Мојата баба Цвета е омажена на 21 јули (4 август, по стар календар) 1917 година за дедо ми Трпо Онуфриевски и како девојка е дојдена од Непроштено. Баба ми Цвета е ќерка на Румена дојдена од Брезно од фамилијата Милевци, која е мажена за Петруш Димушевски од Непроштено од родот Петкој. Инаку, фамилијата Петкој ги викале и Ациини, бидејќи

некои претци од родот отишле како ации во Ерусалим и Јордан и затоа родот ги викале Ациини.

Оваа фамилија била во блиски пријателски врски и со фамилијата на Боце Филиповски од Отуње, бидејќи и нивниот род ги викале Ациини. Боце ми рече дека дедо ми Трпо го учел него и сестра му Бора која е мажена во Лешок, која е мајка на Перко, Раде и Верка Васовски од Такарои од Лешок. Тој ми кажа дека на сликата од 1929 година се и Марков Борис и Бора односно нина Борејца од Лешок, жена на ацо Боре кој ги има синовите Петре, Ладе и Стојанче Спироски. Боце ми раскажа дека чичко Трпче му бил учител и бил многу добар и авторитетен. Боце и децата бегале преку ѕидови и плотови и бавчи, кога ќе го сретнеле учителот Трпче. Боце, сестра му која е мажена во Лешок, за Ристо Васовски од Такарои и проф. Марков Борис се на фотографијата од 1929 год. во Отуње, а не на фотографијата од 1925 година. Ова ми го кажа Боце Филиповски во март 2006 година во телефонски разговор. Инаку, Боце многу години живееше во блиска врска со мојата учителка Рада Симовска од Тетово.

(Отуње, 1925, учителот Трпо Онуфриевски со учениците)
(Otunje, 1925, teacher Trpo Onufrievski with the pupils)

Баба Цвета е родена 1896 годна, а умира во 1985 година, односно живее 90 години.

Баба Цвета се мажи за дедо ми Трпо, кој е еден од четирите синови на поп Спироски и попадија Менуша Симоновски, кој е опеан во песната, а кои се од свештеничкиот род Онуфриевски-Лалошои-Главинои-Византици во Лешок. Дедо Трпо има завршено богословско учителско училиште во Призрен 1920 година и е првиот учен учител од Лешок и Долни Полог. Дедо Трпо има тројца браќа Андро, Никче и поп Ѓиго, кој е опеан во песната.

Баба Цвета и дедо Трпо имаат двајца синови Живко и Слободан Спироски. Живко Спироски е мој татко и е женет со мајка ми Јорданка од Јанчиште од Родот Котлинци и имаат три деца Милица, Мирко и Митко (Мите) Спироски-тоа сум Јас, нивно трето дете-сугаре. Слободан (Цобе) е оженет со Љуба од Теарце од Копевци и имаат ќерка Рада и син Борчо Спироски.

(фото:Митко Спироски, дел од чергата ткаена од Јорда Спироска, дејка од Јенчиште)
(photo:Mitko Spiroski, part of the rag by Jorda Spiroska, girl - Jenciste)

Баба Цвета има само еден брат по име Гавро Петрушов Димушевски, кој е опеан во песната и кој е постар од неа. Гавро е роден 1890 година, а умира 1943 година.

Гавро има четири сестри и тоа: баба Цвета и сестрите Јорданка, Стојанка и Менча.

Баба Јорданка е мажена во Теарце и има две ќерки Наца и Стојна. Стојна останува во Отушиште и има два сина Павле и Петре. Стојна Петровска загина од експлозија на мина 2001 година со синот Петре Петровски на патот Лешок- Жилче, за време на воените дејствија, а Наца е мажена во Фалише и има три сина Зоран, Дракче и Ѓоко.

Баба Стојанка е мажена во Теарце и има две ќерки Тодорка и Горица и два сина Среќко и Душан. Тодорка живее во Скопје, а мажена е за Моме и немаа деца. Горица живее во Јегуновце со синот Среќко, а вториот син Ќирко живее во Волонгог, а неговата ќерка Слоботка во Мелбурн Австралија. Душан живее во Теарце и има ќерка Благица мажена во Тетово и син Дракче кој остана во Теарце. Благица со мажот Александар, адвокат, има два сина Небојша и Станислав Захариевски, а Дракче има син Душко и Јовица.

Баба Менча Панева е родена 1887 и умира 1933 година и има само еден син Стојан Панев, кој работи во девизна инспекција во Народна банка на РМ до пензионирање. Стојан немаше деца и од двете жени. Првата жена се викаше Ботка Лазар Танева од Скопје која умира 1965 година. Ботка е ќерка на Лазар Ѓошо Танев од Скопје, првиот претседател на Народноослободителниот одбор на град Скопје(првиот градоначалник на Скопје). Во негова чест Угостителското училиште во Козле се вика Лазар Танев, а во Скопје една улица го носи името Лазар Танев. Денес во дворот на Градско собрание на Скопје има биста со ликот на Лазар Танев, а Кузман Георгиевски напишал книга, Лазар Танев и работничкото движење во 1994 година (извор: ред.бр. 23).

(Книга за Лазар Танев, прв градоначалник на Скопје, татко на стрина Ботка, жена на чичко ми Стојан Панев)
(A book for Lazar Tanev, first mayor of Skopje, aunt Botka's father, my uncle Stojan Panev's wife)

Втората жена на Стојан е Бранка Паркачева од Скопје, која работи во Заводот за заштита на деца и со неа немаат деца. Јас ја познавам новинарката во МРТВ за земјоделие Ирена Андреевска, на која Бранка и е тетка, односно е сестра на татко и Воислав. Инаку, Ирена е жена на сликарот Сергеј Андреевски, син на писателот Петре М. Андреевски и поетесата Светлана Христова Јоциќ (извор: ред.бр.18).

(фото: Митко Спироски, Светлана Христова Јоциќ, со писатели и поети Тодор Чаловски, Живко Поповски, и гости на Манифестацијата 160 години Кирил Пејчиновиќ во Лешок, мај, 2005)
(photo: Mitko Spiroski, Svetlana Hristova Jovic, with writers and poets, Todor Calovski, Zivko Popovski and , guests of the Manifestation 160 years Kiril Peychinovich in Lesok, may, 2005)

Мајка и на Ирена е Љубица, која е жена на Војислав Паркачев. Бранка, Мица и Воислав Паркачеви се брат и сестри. Чичко Стојан го ополномоштува Воислав да ги води работите за погреб и на него му припаѓа оставината на чичко Стојан. Чичко Стојан беше голем филателист и имаше голема колекција на поштенски марки, а беше и голем нумизматичар и тој ги имаше сите златници и сребреници кои ги коваше Народна банка на Југославија, а имаше и барака во Синѓелиќ, на ул. Финска бр.1, која припаднала на Воислав и денес е продадена. Во 2005 година се сретнав со Воислав и Љубица Паркачеви во станот во Чаир и тие ми дадоа неколку фотографии, а ми раскажаа за детали од животот на чичко Стојан и Бранка.

Јас сум ги сретнувал само двете сестри на баба Цвета и тоа баба Стојанка и баба Јорданка кога доаѓаа да ја посетат баба ми во Лешок. Баба Стојанка беше пониска и зборуваше многу полека и потивко, додека баба Јорданка беше повисока од сестрите, а зборуваше многу побрзо.

Не сум ја видел баба Менча, третата сестра на баба Цвета, а не сум го видел и дедо Гавро единствениот брат на баба Цвета. Менча е умрена 1933 година, а Гавро умира 1943 година и се закопани на едно гробно место во Бутел - стар во Скопје.

(Надгробна плоча во Бутел, Скопје, на Гавро Петрушов Димушевски - 1896-1943)
(Tombstone in Butel, Skopje, of Gavro Petrusov Dimusevski - 1896-1943)

Најстара била баба Менча која е родена 1887 година, а Гавро е роден 1890 година. Баба Јорданка и баба Стојанка мислам дека беа помлади од баба.

Татко ми кажуваше дека Гавро бил добар трговец и имал неколку дуќани и фурна во Скопје, а имал неколку куќи и дуќани во Скопје.

(Живко Спироски, девер на свадбата на братучедот Томе Поповски, Лешок, 1938)
(Zivko Spiroski, best man of the wedding of the cousin Tome Popovski, Lesok, 1938)

Веднаш по Првата светска војна Гавро заминува во Румунија на печалба и се поврзал со работа со печалбари од Тетово, Непроштено, Лешок, Брезно, Варвара и други места кои биле во Букурешт и други места во Влашко-Румунија. Најпрво Гавро се поврзал со Доста од родот Петкои од Непроштено, ќерка на Мисаил, кои имале 9 дуќани во Букурешт. Доста имала само еден син кој бил лекар.

Гавро заработил многу пари во Влашки Букурешт и се враќа во родниот крај. Кога се враќа во Непроштено ја запознава и засакува учителката Трпана од град, која тогаш била учителка во Непроштено. Во меѓувреме, Гавро оди на печалба во Русе, Софија, Плевен, Силистра и други места во Бугарија и најповеќе тргува со вујковците Алексо и Филип од Брезно од родот Милевци кои имале неколку фабрики за текстил, цигли, за конзерви, млинови и друго во Бугарија. Гавро вршел трговија со производите од вујковците од Брезно и ги набавувал во Македонија, бил многу успешен во трговијата и бил многу имоќен и во Скопје имал неколку куќи, дуќани и фурна.

(Гавро тргувал со Филип и Алексо Занфирови од Милевци од Брезно. На сликата Филип со жената, синот Алексо, ќerkите Соња и Емилија, 1946, Русе)
(Gavro traded with Filip and Alekso Zanfirovi - Milevci - Brezno. Filip is at the picture with his wife, the son Alekso, daughters Sonja and Emilija, 1946, Ruse)

Баба ми Цвета парите од пензијата на дедо Трпо, кој умрел 1933 година му ги давала на Гавро, а Гавро со парите вршел трговија, но, купил и куќа и дуќани, кои по неговата изненадната смрт (срцев удар) останале во наследство на жена му Мирослава Прпа Радева и внукот од сестра му Менча-Менуша, Стојан Панев. Стојан и ашикот Гавро се погребани во Бутел-Парцела 86 алеа 2 гроб 15. до главната алеја. Целото наследство на чичко Стојан го земал неговиот старател - Воислав Паркачев, брат на Бранка Панева Паркачева, втората жена на чичко Стојан, иако дел им припаѓало и на татко ми Живко и чичко ми Слободан, чичко Душан, Стојна и Наца и др. како први братучеди. Инаку, пред и за време на Втората светска војна, татко ми Живко работел во дуќаните (гранапи) на Гавро во Скопје, заедно со чичко ми Стојан Панев и многу добро заработувале.

(Чичко Стојан Панев со сопругата Слободанка (Ботка) Лазар Танева во фустан од свила купена во Бејрут, Либан, 1962 г. при посетата на вујко му Алексо од Брезно)
 (Cicko Stojan Panev with his wife Slobodanka (Botka) Lazar Taneva in a dress of silk, which is bought in Bejrut, Liban, 1962 with the visit of his wife Alekso- Brezno)

(Стојан Панев и втората жена Бранка Паркачева)
 (Stojan Panev and second wife Branka Parkaceva)

Фотографијата со чичко Стојан и Ботка ми ја даде во јули 2005 година писателот Благоја Иванов, братучед на Ботка, првата жена на чичко Стојан, кога бев кај нив, тие беа во куќата на Водно и беа заедно со сопругата Олга Иванова, која е родена во Непроштено од фамилијата Манојлови (извор:ред. бр. 24).

За патувањето на Стојан и Ботка во Бејрут и за платното од свила, што ја донела од Либан и за фустанот ми раскажаа семејството Иванови и Љубица и Војислав Паркачеви братот и снаата на Бранка, втората жена на чичко Стојан.

(Лешок, 1988, Митко Спироски, Поглед на Собирот на Голема Богородица)
(Lesok, 1988, Mitko Spiroski, A look of the Congregationot at the Assumption)

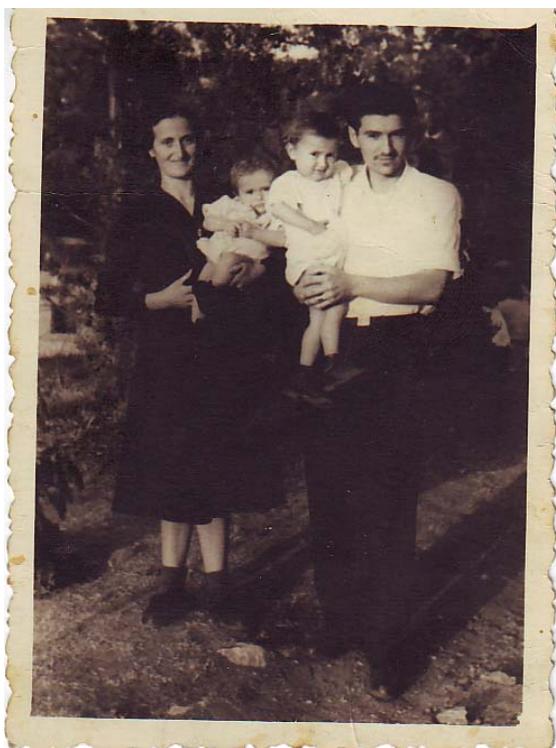
Инаку, на страна Ботка роднина и бил Драги Крстевски Амфи, глумецот кој највише играше комични сцени. Драги Крстевски Амфи беше маж на Лепа Крстевска, која работеше во интерна контрола-на шалтер во СОК -Филијала Скопје и немаа деца.

Алексо Настов Занфиров е постар и има син по име Насто кој е женет и од Бејрут оди во Америка и нема деца, а Алексо има ќерка Соња која е мажена за православен арап-либанец и нема деца. Алексо имал жена по име Султана од Сетоле, родена 1923 година.

(Фото:Митко Спироски, 2004, завјачка мала, ткаена на разбој од Јорда Спироска)
 (Photo:Mitko Spiroski, 2004, zavjackska mala (in Macedonian), textile by loom by Jorda Spiroska)

Алексо и Филип имале околу 10 фабрики ф-ка за конзерви, ф-ка за текстил, за цигли, керамици, млин, фурна, лозја и тоа во Русе, Тетовен, Силистра и др. места.

(Лешок, 1950, Прва фотографија на Мите Спироски во раце на мајка ми Јорда и татко ми Живко со братот)
 (Lesok, 1950, First picture of Mite Spiroski in hands of my mother Jorda and father Zivko with his brother)

Во 1943 имало имало катастрофален пожар во Брезно и изгореле многу куќи и плевни и фабрикантите Алексо и Филип испратиле вагон со жито и вагон со керамици, а за овој настан е запишано во книгата Брезно од Јован Савески (извор: ред.бр. 9).

(Емилија Филипова Занфирова, ќерка на фабрикантот Филип од родот Милевци од Брезно, регистрација со сопругот Стојан , бугарин од Русе на 30.07. 1967 год.)
 (Emilija Filipova Zanfirova, manufacturer Filip's daughter of the kin Milevci -Brezno, registration with the husband Stojan, Bulgarian-Ruse on 30.07. 1967)

(Филип се јавил и дошол во 1970-те години во Белград и Брезно со жената. На сликата браќата Вељо и Милко Трпевски од Милевци со жената(во црн фустан) на Филип, а Филип најверојатно сликал)
 (Filip called and came about 1970 years in Belgrade and Brezno with his wife. At the picture – brothers Veljo and Milko Trpevski on Milevci with the wife (in black dress) of Filip,and Filip probably took a photo.)

Филип Настов Занфиров останува во Русе, таму умира и има плоча-гроб со податоци. Филип има син Алексеј (Алеко), кој е женет за Германка и нема деца. Филип има и две ќерки Соња, која е мажена и нема деца, а Емилија е мажена за Стојан и имаат две близначиња син и ќерка и живеат во Русе.

Фотографијата со Филип, ми ја дадоа Милко и Вељо Трпевски од родот Милевци од Брезно кои живеат во Ѓорче Петров. Татко им на Вељо и Милко се викал Косто и работеле со вујко ми Крсто Апостоловски од Јанчиште, братот на мајка ми Јорда, како фурници во Русе. Милко Трпевски работи како благајник во Градска болница Скопје, а брат му Вељо Трпевски работеше како финансиски раководител во ТРО Центро Скопје. Милко и сопругата ми раскажаа за браќата Филип и Алексо од Милевци од Брезно, а кои живееле во Русе Бугарија.

Вујко ми Крсто Апостоловски од Јанчиште работел во Русе во фурни со Крсто од Брезно, татко на Милко и Вељо, но, неznam дали фурницата била на Милевци од Брезно или на Глајнои од Варвара, бидејќи во Русе бил и братот на баба Султана Ристо. Имено, Ристо од Глајнои од Варвара во Русе ги имал ќерките Бора, Доца и Ристана, додека во Софија живееле синот Иван и ќерката Душка. Јас во јануари 2005 година бев во Софија и се слушнав телефонски со Душка, која сеуште е жива и има ќерки Емилија и Антоанета. Тогаш се чув и со синот на Иван кој се вика Александар-Сашо. Во 2007 година бев во станот на Александар-Сашо, синот на Иван и се видов и со мајка му Љупка, за што подетално пишувам за родот Глајнои од Варвара во книгата Поповската фамилија и род СПИРОСКИ (Онуфриевски-Лалошои-Главинои-Византици) од Лешок, Македонија и давам фотографии. (извор: ред. бр. 18). Со Марија од Русе се допишував со писма и се слушав телефонски. Таа била во Скопје и се видела со Тодор од Теарце синот на Гуга од Ристота братот на баба Султана. Марија ми рече дека била со хор од Русе во Македонија пред неколку години, а нејзината ќерка Виолета е музичар и свири на пијано, од која имам слика.

(Фото: Митко Спироски, сајче везено од дејката Јорданка Спироска од Јанчиште)
(Photo: Mitko Spiroski, an embroidered costume by girl Jordanka Spiroska -Janciste)

Во Русе биле отселени и Ѓоко, Нико и Ангелко синови на Јоан кој е брат на Тасе и Спасен, таткото на баба Султана од Глајнои од Варвара. За нив знае добро Милко Трпевски од Брезно кој живее на ул. Ѓуро Салај бр. 53 во Ѓорче Петров.

Сашо-Александар, од Софија во 2007 година ми рече дека дедо му Ристо од Глајној имал фурна во Русе под име: Мечката, во која работеле, вујко Крсто од Јанчиште и татко му на Милко и Вељо од Брезно.

Милко Трпевски ми даде адреса од Сребра ќерка на Стојан Николов од Русе и рече дека за фамилијата на Емилија и сопругот Стојан од Русе може да ми даде податоци Сребра од Русе. Сребра е ќерка на Стојан Николов. Имено Стојан има две ќерки Сребра и Тодорка. Сребра има две деца и ќеркичката се вика Вилена, а Тодорка има две деца и се викаат Даниел и Стојан.

Адресата на Сребра е:

Сребра Николова Стојанова (Тел. во Русе: 00359/82-44-63-56)

ул. Алеи Возраждане

НС-92 Блок Искар

ВХ. А

Русе 7004, Бугарија

Алексо пребегнува преку Швraјцарија и други европски земји за Бејрут во Либан веднаш по доаѓањето на социјалистичкиот систем. Има еден син Наско и целото богатство му припаднало на синот единец. Со доаѓањето на социјалистичката власт во Бугарија, на Филип и Алексо како сопственици фабриките им се одземени од државата. Алексо заминува во Либан и таму умира, а Филип останува во Русе.

Значи, не случајно заминува во Бејрут во Либан 1960 година чичко ми Стојан Панев со Ботка кај вујко му Алексо од Милевци од Брезно, кој живеел и работел како фабрикант во Русе Бугарија и со доаѓањето на социјализмот пребегува во Бејрут, оти очекувал да му ги конфискуваат фабриките и да го прогласат за капиталист и воен профитер.

Гавро многу тргувал со вујковците Филип и Алексо во Бугарија и бил многу ситуиран, но, тој водел и многу слободен и боемски живот.

(Ашикот, Гавро Димушевски од Непроштено 1890-1943)

(The boy-ashikot, Gavro Dimusevski -Neprosheno 1890-1943)

(Шурата Гавро Димушевки од Петкои од Непроштено и зетот Трпо Онуфриевски од Јалошој од Лешок)
 (The brother-in-law Gavro Dimusevski of Petkoi - Neprošteno and son-in-law Трпо Onufrievski of Lalosoi(Glajnoi) -Lesok)

(Учесници на Манифестацијата 160 години Кирил Пејчинович во Лешок, мај 2005)
 (Studens of the Manifestation 160 years Kiril Peychinovich in Lesok, May, 2005)

Румена, мајката на Гавро била девојка од Брезно и имала брат Најдо, кој имал двајца синови Филип и Алексо и ќерка Коцана, која е мажена во Палчиште. Најдо од

Брезно бил вујко на баба Цвета и дедо Гавро, а Алексо и Филип биле вујковци на татко ми Живко, чичко ми Цобе и чичко Стојан.

Последните години од животот Гавро работи во дуќаните во Скопје и умира од срцев удар во 1943 година. Ова ми го раскажа Олга Иванова од Непроштено, жена на Благоја Иванов, драмски писател и автор на неколку книги, меѓу кои и романите Чекајќи ја зората и Стебло (извор: ред. бр.24).

Гавро е погребан во истиот гроб со мајка му Румена, сестра му Менча и внукот Стојан Панев во стар Бутел Скопје и јас кога одам во гробиштата во Бутел да запалам свеќа на гробот на моите родители Јорда и Живко, секогаш палам свеќа и на гробот на чичко Стојан и на дедо Гавро.

А, сега ќе раскажам една кратка сторија за фотогрфијата на која е и Гавро. Имено, ја гледам старата фотографија и ја слушам песната за ашикот Гавро и се присетувам што ми раскажуваја постарите за големата и трагична љубов на дедо Гавро и учителката Трпана.

(Учител Трпо Онуфриевски и игумен Сава, седат, учителот Вукашин Пеќанин, и др. учители во Лешок 1924, стојат. Дали една од учителките била Трпана, големата љубов на Гавро ?)
(Teacher Trpo Onufrievski and prior Sava are sitting, the teacher Vukasin Pecanin, and other teachers in Lesok 1924 are standing. Was one of the teacher Trpana, Gavro's great love?)

Се сеќавам дека како дете мене многу ме интересираше да ги гледам старите фотографии, кои луѓе се насликани и како се облечени и во кои прилики биле сликани.

Еден ден како мало дете ги разгледував старите слики на кои беше дедо ми Трпо, баба Цвета, дедо Спироски, татко ми Живко и мајка ми Јорданка, како и други луѓе и наидов на една слика на која беа дедо Трпо и баба Цвета и уште двајца други мажи.

(Лешок, Млака, 1988, Искра, Живко, Јорда, Славица и Огнен Спирски)
 (Lesok, Mlaka, 1988, Iskra, Zivko, Jorda, Slavica and Ognen Spiroski)

(Коце од Терзиини од Непроштено, опеан во песната, трговец со брашно. Белград 1939, Коце е лево заедно со Тода, Олга и Славе (брат на Коце) Самоилов Манојлов од Непроштено.)
 (Koce- Terziini - Neprošteno, he is sung in the song, trader with flour. Belgrade 1939, Koce is on the left with Toda, Olga and Slave (Koce's brother) Samoilov Manojlov - Neprošteno.)

Горната Фотографија од 1939 год. ми ја позајми Олга Самоилова Иванова, Скопје, сопруга на писателот Благоја Иванов, кој го напиша романот Стебло, во кој го опишува

животот и судбините на луѓето во Скопје, а посебно ги внесува и бартучетката Ботка Панева, вујко му Лазар Танев, и други лица (извор: ред.бр. 24).

Сега се прisetив што ми зборуваа за Гавро и татко ми Живко и мајка ми Јорданка, како и чичко Слободан и стрина Љубица, а за последните моменти од живот на Гавро ми раскажа во 2005 година и Олга Самоилова Иванова, со потекло од родот Манојлови од Непроштено, кога бев во нивната куќа на Водно. Таа ми рече дека нејзините родители ја земале под кирија куќата и фурната од Гавро во Пајко маало во Скопје и така Олга го знаела Гавро.

Се сеќавам многу добро кога еден зимски ден најдов неколку слики во рамки на гредите под керамидите над доградениот котец до плевната кој беше на Стрико ми Слободан. Ја прашував баба Цвета кои лица се на сликите, кои ги најдов во плевната. Баба ми објаснуваше за сите слики, како и за сликата на која беше дедо ми Трпо и баба ми Цвета, заедно со нејзиниот брат Гавро. Тогаш баба ми Цвета ми ја раскажа љубовната драма на нејзиниот брат Гавро, на која се сеќавам се до денеска.

Се сеќавам на зборовите на баба ми Цвета која ми велеше:

„ Гавро млоѓу ѓа сакаше една дејка по име Трпана. Дејкаша беше млоѓу убаа. Таја беше училељка у Непроштено и ишаке браќи ми со неа се засака. И училељкаша млоѓу ѓо сакаше браќи ми Гавроша. Оваја љубоф беше млоѓу ѓољема, ама мама Румена никако не ем дозвољуеше да се земај. Трпана, беше ош браќи и се сложуела да ѓи работи свише селски работи и да иде на нива и да копа и да молзе краве, да меси комаќи и све друѓо. Ама, мајка, поа никако не ѓо прифаќаше и не сакаше да се земај за муж и жена. Коѓај видеље Гавро и Трпана дека не може да се земај, обајцаша се зак, лнале едан на друѓ дека нема да се земај со друѓ све додека са живи. И ишаке браќи ми Гавро и рече на мајка, дека нема да се ожени све дур она е жива. Прво умре ишаќо ми Пејруш 1924 година, а посье неколку године умира и мајка. Трпана ишешко се разболуе и од иреѓолема мука и јаќи умре млоѓу млада. Таке завршуе ѓољемаша љубоф на браќи ми Гавро и Трпана. Неколку године ош коѓај умре мајка ми Румена и ош како умре и училељкаша Трпана, браќи ми Гавро се ожени за друѓа дејка ош Скопје по име Мира-Мирослава Прпа Радева. Таја беше србинка. Гавро ми рече дека Мира не ѓа сака, ама мора да живи со некоа жена и дека не мое никоаш да ѓа забрае Трпана.

По неколку године коѓај дојдоа германцише, браќи ми Гавро ош млоѓу ѓољема мука за Трпана, му иќкна срцешо. Гавро и Мира немаја деца.

И ишаке, заврши жиошо на браќи ми Гавро, ка ѓољем ашик и со ѓољем мерак за училељкаша Трпана. „

Инспириран од оваа голема љубов и голема трагедија, некој непознат автор седнал и напишал прекрасна селска песна.

(Лешок, 1917, Цвета Онуфриевска во богата невестинска носија накитена со многу златници и шест прстени)
(Lesok, 1917, Cveta Onufrievska in rich bridal gown which is decorated with many gold coins and six rings)

Инаку, е многу интересно да се чуе песната, кога се пее на селски начин. Песната се пее во дует и ја пеат тројца пеачи од кој едниот пеач виши, а вториот пеач сложи. Тој што виши ја почнува песната, а тој што сложи ја позема т.е. се сложува и се приклучува во пеењето и понатака заедно пеат. Пеачите треба убаво да ги сложат гласовите и двата гласови да се мешаат во заеднички глас. Тоа им успева на Браќата Гавроски. Нажалост, снимката не е квалитетна, па, се надевам, после оваа книга кога ќе прочитаат Триото Гавровски повторно ќе ја испеат и народот ќе може да слуша квалитетна и убава музика.

Значи, Гавро бил голем трговец и аџамија за тоа време и располагаал со големи пари и живеел боемски живот кој се разликувал од животот и обичаите и традициите на селаните од овој крај.

Затоа, тоа нивно природно и слободно однесување и водење на љубов со Трпана, створило реакции односно неразбирање и неодобрување од средината, а посебно од мајка му Румена која била крајно патријархално воспитана и слободното водење љубов, пред да се стапи во брак, не го одобрувала на синот Гавро со учителката Трпана и го сметала како голем неморал, а посебно на девојката.

Трговецот и боем Гавро и учителката Трпана биле многу децении пред времето и средината во која живееле и се жртви на своето време.

Така, не остварена остана желбата и големата љубов на ашикот Гавро Петков од Непроштено и учителката Трпана да ги венча поп Ѓиго Спироф Офуфриевски во Лешочкиот манастир.

ТАНЕЦ СЕ ИГРА СРЕТ СЕЛО

Танец се игра срет село,
Срет село у Непроштено,
Под таја стара воденца,
Воденца Марко Кокела,

Танец на гајде свиреше,
Гајдашот Спасо Војноски,
На оро селски дејчиња,
Со туљбен везени, крпчиња,

Танец ми води Стојанчо,
Стојанчо Трпев Кокела,
На ќецот игра Грозданчо,
Грозданчо Панов Војноски,

На орав га ниша Трпана,
Ашикот Гавро от Петкои,
Нишај се нишај, Трпано,
Скоро ќе се мие венчамо,

Кум и старосфат ќе бида,
Коце и Ацо Терзиин,
Девери ќе те изнеса,
Ѓиго и Стојан Јанкои,

Мустулцие млади делие,
Здраве, Никола Бојкои,
Нишај се нишај, Трпано,
Утре ќе се ќердосамо,

Утре ле ќе се венчамо,
У Лешечкиот манастир,
Венчавка ќе га изврши
Поп Ѓиго Спироф Лешечки.

Оваа песна ја има забележано во книгата под наслов: И ти дејче надеај се, Крстевски Тихомир-Томе Голубарот во 1978 година во издание на Центарот за информирање и издавачка дејност Полог, Тетово и благодарение на Томе Крстевски Голубарот, оваа

песна трајно ќе биде зачувана како вистински настан во која се споменуваат родот Лалошои и родот Петкои, од кој беше баба Цвета (извор: ред. бр.13).

Би сакал да напоменам дека Томе Крстевски е автор и на неколку други збирки на песни во кои има собрано многу изворни песни од Полог и Македонија, како: И ти дејче надевај се, Ми долета ред гулаби, Распукала Шар Планина, Пукна пушка горе на Балтепе и др. (извор: ред. бр. 14, 15 и 16).

(Крстевски Тихомир-Томе, Голубарот од Тетово, автор на неколку книги на песни со сопругата)
(Krstevski Tihomir-Tome, Golubarot -Tetovo, author of some books ,songs with his wife)

Фотографијата со Томе-Голубарот ми ја даде Олга Самоилова Иванова родена од Непроштено, а мажана за писателот Благоја Иванов од Скопје. Олга била братучеда и е од истата фамилија од Минојлеи од Непроштено со Томе Крстевски Голубарот. Од фамилијата Манојлеви била и мајка му на писателот и сопственик на книгоиздавачеството МИ-АН од Скопје Јован Павловски од Радиовце, која се омажила во Радиовце за татко му на писателот Јован Павловски, коавтор со Карајанов Петар и Андоновски Христо на книгата, Личности од Македонија-Енциклопедиски именик во издание на МИ-АН Скопје, коавтор и со Стефановски Живко од Радиовце на книгата Тетово-Монографија С.О. Тетово, НИП Нова Македонија, Скопје, 1969 (извор: ред. бр. 18 и 27).

Песната Танец се игра срет село е забележана и во книгата: ЛЕШОК и СОСЕДНИТЕ СЕЛА, на Здружението Лешок, Скопје печатена 2005 (извор: ред. бр. 1).

Пред многу години браќата Гавроски пееја и имаат снимено за МРТВ повеќе снимки на оригинален начин на пеење за Полошкиот крај, меѓу кои песни е и песната Танец се игра срет село.

Со овој скромен текст сакам да дадам мал придонес за дообјаснување за времето и условите во кои настанала песната, а на основа живите сеќавања на дел од лицата кои биле негови врсници, со прилог од фотографии.